

velskrevet katalog over det vældige landområdes fysiske, økonomiske og befolkningsmæssige ressourcer, så er bogen velegnet til at skaffe læseren en hurtig åjourføring af ens viden herom. Til gengæld må man stille sig tilfreds med, at der ikke bliver plads til at dykke ned bag de mange tal, der dels optræder som 29 tabeller eller er omsat til et stort antal figurer. Beklageligvis er skalaen til fig. 39, der viser befolkningsændringerne i nyere tid, så fejlagtig, at dette burde have været opdaget.

Viggo Hansen

Helmut Blume: U.S.A. Eine geographische Landeskunde. II: Die Region der USA.

Wissenschaftliche Länderkunden, Band 9/II. Darmstadt 179, 499 s. + billedtavler, 14x21 cm.

Regionsinddelingen af USA er blevet til ved en faktoranalyse og en elektronisk databehandlingsmetode, der må have været både arbejds- og tidskrævende. Til analysen er benyttet 13 variabelsæt og 90 variable hentet fra erhvervsforhold, befolknings- og bygningsforhold samt fra kulturformer. Resultatet heraf har været fremkomsten af 18 regioner, hvoraf dog de fire dækker de ydre områder som Alaska og Hawai etc. De øvrige regioner, der er kommet ud af computeren, omfatter dels regioner af fladeagtig udbredelse og sammenhængende areal og enten et selvstændigt kultur-geografisk præg eller det modsatte. Derudover er der et sæt regioner med "lidet sammenhængende" areal som fx hvedebæltet og The Great Plains/Cordillererne og endelig et sæt usammenhængende byregioner. Det sidste er en helt ny dannelse inden for den teoretiske regionalgeografi. Det kan vel ikke undre, at metoden har skabt nogle regioner, der ikke helt falder sammen med den traditionelle amerikanske regionsopfattelse, hvilket

i øvrigt kan være meget sundt. New England er således kommet ud af maskinen som en "extended" region, der også omfatter staten New York, men ikke Megalopolis. Men i øvrigt kan man ikke være meget uenig med Helmut Blume og må kun være taknemlig for at se en anden regionalisering end den vante. Hver af de 18 regioner er igen delt i underregioner med selvstændig behandling, og gennemgangen af disse giver en rigdom af oplysninger om både historiske og aktuelle forhold foruden visse strukturelle udviklingstendenser. Svagest står vel behandlingen af de sociale forhold, selv om adskillige variable medtager sådanne forhold.

Viggo Hansen

Arthur Morris: South America. Hodder & Stoughton, Sevenoaks, Kent 1979. 271 s., 19x25 cm, indb. £ 10.50, paperback £ 5.45.

Bogen består af en systematisk del på 66 sider og et regionalt afsnit på 190 s., hvor forfatteren røber et personligt kendskab til de enkelte landes og landsdeles historiske og økonomiske baggrund og den særlige problematik, der kendetegner disse. Det slås bl.a. fast, at trods etableringen af LAFTA (Latin America Free Trade Association) er det ikke lykkedes i større grad at forøge samhandelen mellem de enkelte lande, hvorimod der er sket en stigende integrering mellem de centrale og perifere dele inden for nationalstaten. Det er tydeligt, men noget beklageligt, at Arthur Morris er gået uden om at diskutere de politiske og sociale problemer og deres indflydelse på den økonomiske udvikling. Et klart og fortræffeligt figurmateriale trækker fundamentale forhold frem på en overskuelig måde.

Viggo Hansen

John P. Dickinson: Brazil. Studies in Industrial Geography.

Dawson & Sons Ltd., Folkestone, Kent 1978, 245 s., 14x22 cm, £ 8.00.

Bogen indledes med en diskussion af baggrunden for den aktuelle industrielle produktion, hvori indgår en vurdering af landets ressourcebasis. Derefter følger et afsnit om industriens forskellige sektorer, og der sluttet af med en gennemgang af den industrielle, regionale fordeling. Forfatteren konkluderer bl.a. derhen, at den kraftige industriekspansion, som Brasilien har oplevet siden 1940, kun i ringere grad skyldes statens egne investeringer, og da fortrinsvis i planlægningsfasen og i udviklingsstrategien, hvor først de seneste årtier har set en spredning af kapitalen til de mere perifere dele af det enorme land. Det ser derimod ud til, at 1/3 eller mere af investeringerne skyldes udenlandsk kapital, dels i forbrugs-vareproduktionen, men for de multinationale selskabers vedkommende især inden for vækstindustrierne, der tilmed arbejder på et højt teknologisk niveau, hvorved effekten for den indenlandske arbejderrekruttering har været ringe. Brasilien lider således under, at 1/3 af arbejdsstyrken er underbeskæftiget, og at den registrerede arbejdsløshed nærmer sig 10%. Forfatteren kan bekræfte, at etableringen af LAFTA, det latinamerikanske firhandelsområde, ikke har haft større held til at øge samhandelen mellem deltagerlandene. Den industrielle eksport har i højere grad været rettet mod de rige lande som U.S.A., Vesteuropa og Japan, og virkningerne for forbrugsvæksten på det hjemlige marked har ikke været særlig følsom.

Viggo Hansen

Atlas zur Raumentwicklung. 5: Wohnung.

Hrsg. von Karl Ganzer, Bonn 1976. 2x60 cm. Bundesforschungsanstalt